Genetikai szűrések

1. Mit jelent a genetikai szűrés?

A genetikai vizsgálat során az adott egyed DNS-ében keresnek egy bizonyos szakaszt. A keresett szakasz megléte vagy hiánya, esetleg módosulása okozhat bizonyos öröklődő betegségeket.

2. Miért fontos?

Az öröklődő szembetegségek jelentős részében a klinikai tünetek később, akár 5-7 éves korban jelentkeznek. Eddigre az adott egyedet már tenyésztésbe vették. Annak ellenére, hogy nem mutat az állat elváltozást, tovább örökíti a hibás génszakaszt. A genetikai teszteléssel lehetőség van bizonyos betegségek korai kiszűrésére, így a terhelt egyed nem is kerül tenyésztésbe.
Ezen kívül lehetőséget nyújt a hordozók felismerésére, amely különösen fontos recesszíven öröklődő megbetegedéseknél.

3. Minden betegségre van génteszt?

Sajnos nincs, de a tudomány rohamos fejlődésével folyamatosan jelennek meg újabb és újabb tesztek. A jelenleg rendelkezésre álló génteszteken ezen az oldalon tudnak tájékozódni, fajtákra lebontva: http://www.optigen.com/index.html

4. Helyettesíti a klinikai szemészeti szűrést?

Sajnos nem. Ennek több oka van. Egyrészt nincsen minden betegségre genetikai szűrés. Másrészt egy-egy fajtában a vonaltenyésztéssel újabb és újabb öröklődő betegségek jöhetnek létre. A kötelező éves tenyésztési szemszűrés egyben arra is szolgál, hogy lássuk milyen betegségekkel terhelt az adott fajta.

5. Érdemes egy tenyészállatot minden rendelkezésre álló genetikai teszttel megvizsgálni?

Nem. Csak olyan betegségekre érdemes kérni a genetikai vizsgálatot, amelyek előfordulnak az adott fajtában. Például le lehet teszteltetni egy Berni pásztort CEA-ra (Collie Eye Anomaly), ez a betegség azonban ezt a fajtát nem érinti.

6. Megvan a teszt eredménye, és nem mentes. Most mit tegyek?

Ha megkapta az adott génteszt eredményét és az eredmény nem mentes, azaz az állat hordozó vagy érintett a betegséggel, mindenképpen keresse fel valamely szemészetben és az öröklődő szembetegségekben jártas kollégát. Ő fog tudni tanácsot adni azzal kapcsolatban, hogy az adott egyedet ki kell- e zárni a tenyésztésből. Ezenkívül előfordulhat, hogy olyan betegségre lett nem mentes az eredmény, amely a későbbiek során az adott egyed életminőségét is jelentősen befolyásolhatja, ezért nem elegendő csak a tenyésztésből kivenni, hanem további beavatkozásokra, vizsgálatokra is szükség lehet.